

Oponentský posudek diplomové práce

Název: Srovnávací analýza mapování sociálně vyloučených oblastí ve Velké Británii a České republice

Autor: Bc. Vojtěch Souček

Předložená diplomová práce v rozsahu 124 stran + 7 příloh má část teoretickou a část empirickou. Poměr v rozsahu je 100:5 stranám, což na první pohled je zarážející. Po přečtení práce zjistíme, že autor v rámci empirické kapitoly podává výsledky svého zkoumání a analýzy - srovnání přístupů dvou členských států Evropské Unie – České republiky a Velké Británie, k problematice sociálně vyloučených / deprivovaných oblastí, která průběžně zasahuje do částí předchozí nazvané jako teoretické bloky.

V teoretické části po vymezení základních termínů autor seznamuje s projektem European Learning Network (LNet) a uvádí situaci ve Velké Británii a v České republice.

Použitá literatura, zákony a další zdroje zveřejněné elektronicky včetně webových stránek jsou v textu řádně citovány, seznam literatury je relevantní.

Autor formuluje cíl na s. 5: „srovnání současného stavu mapování sociálně vyloučených lokalit, způsobů a metod tohoto mapování ve Velké Británii a České republice ... analýza těchto lokalit, spolupráce veřejného, soukromého a třetího sektoru v této problematice a srovnání přístupů a výsledků mezi VB a ČR ... nalezení rozdílů ve stavu těchto lokalit u nás a ve Velké Británii ... objasnění role nevládních neziskových organizací na tomto poli.“

Vojtěch Souček vymezuje pojmy a přibližuje mezinárodní projekt European Learning Network. V diplomové práci jsou uvedena základní strategická doporučení pro omezování sociálního vyloučení a užitá metoda síť LNet. Různé země vyvinuly různá kritéria a soubory metod k definici a identifikaci sociálně znevýhodněných oblastí, částečně ve vztahu daných lokalit k alokaci veřejných peněžních prostředků. Většina zemí užívá kritérií spojených se socioekonomickými poměry. V českých podmínkách užívá pojmy „sociální vyloučení, či exkluze“ a „sociálně vyloučené oblasti“. Uvádí definování sociálního podniku: „Sociální podnik je podnik, jehož cíle a záměry spočívají primárně v sociální oblasti. I když se stále jedná o podnik, má sociální podnik specifický rys – reinvestování svého zisku do podniku nebo do místní komunity, což mu umožňuje dosahovat sociálních nebo ekologických cílů. Sociální podnik funguje tak, aby dosáhl sociálních cílů, jako je vytváření pracovních příležitostí, vzdělávání nebo poskytování místních služeb, založených na etických hodnotách, jako například zvyšování kvalifikace místních komunit“.

Problematika sociálního podniku a sociální ekonomiky je u nás novým pojmem, pro který se hledá legislativní i faktické naplnění. V zemích západní Evropy zejména ve Velké Británii je sociální podnikání běžným jevem a má i vládní podporu ve formě existence úřadu Cabinet Office v Londýně. Proto Vojtěch Souček neidentifikoval tolik případových studií v Praze jako byly popsány v ostatních partnerských městech projektu.

„V rámci této práce je snaha o identifikaci potenciálních nových projektů v této oblasti a zejména v sociálně vyloučených městských částech.“

Užité metody V. Součkem byly dotazníky, případové studie a příručka LNet.

Text věnovaný Velké Británii popisuje vývoj mapování sociálně vyloučených městských částí a politiku vlády v tomto směru. Z britského prostředí jsou prezentovány příklady

dobré praxe. V části Česká republika autor postupuje obdobně: vývoj mapování sociálně vyloučených oblastí a politiku vlády v tomto směru, příklady dobré praxe (například program romské integrace). Závěrem jsou uvedeny výsledky průzkumu - dotazníkového šetření (viz příloha č. 7) problematiky mezi relevantními institucemi a jeho výstupy (33 institucí kompetentních v otázkách sociální exkluze a sociálně vyloučených lokalit, rozdělených do tří největších českých aglomerací – Praha, Brno, Ostrava a také institucí ústředních, působících na celonárodní úrovni). Na s. 101 začíná analýza vyústující v empirickou část diplomové práce.

Autor konstatuje, že roli nestátních neziskových organizací na tomto poli lze považovat za stěžejní. NNO jsou jak ve Velké Británii, tak v České republice.

Závěrem navrhuje doporučení:

- Upustit od užívání termínu „sociálně vyloučená lokalita“ ... nahradit tento termín souslovím „deprivovaná lokalita“ užívaným ve Velké Británii pro deprivací postižené oblasti.
- Vytvořit jednotný a souhrnný systém mapování a identifikace lokalit postižených jakoukoliv formou deprivace, (nejen sociální) a získat tak efektivní nástroj sběru informací o míře kvality života ve městech České republiky a možnostech jejího zvýšení.

Diplomovou práci Bc. Vojtěcha Součka „Srovnávací analýza mapování sociálně vyloučených oblastí ve Velké Británii a České republice“ doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou výborně.

doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.
oponent diplomové práce

Fakulta humanitních studií
Univerzita Karlova v Praze

V Praze 6. 6. 2008